

MODERNISME BARCELONÍ

La Casa Trinxet era un edifici ubicat al carrer Còrsega, 268, de l'Eixample de Barcelona, a tocar del carrer Balmes. Va ser construït entre 1902 i 1904 i enderrocat el març de 1967. Arxiu Toni Vall

CASA TRINXET

UNA FABULOSA JOIA MODERNISTA DESTRUÏDA EL 1967

En plena febrada del *desarrollismo*, Núñez i Navarro la va comprar i, en connivència amb l'ajuntament de l'alcalde Porcioles, la va tirar a terra per edificar-hi blocs de pisos

TEXT TONI VALL

Què va ser la Casa Trinxet? Una joia del Modernisme barceloní –al carrer de Còrsega, 268– que va sucumbir a un autèntic règim del terror. Terror, sí, el mateix sobrenom ja flirteja amb el terror: el rei de les cantonades. Ho expliquen diversos testimonis que intervenen a l'exitosa i addictiva sèrie *Núñez*, disponible a la plataforma 3Cat. El rei de les cantonades va ser Josep Lluís Núñez i Clemente, el constructor que va canviar la fesomia dels xamfrans de Barcelona aprofitant-se del deliri que havia emprès l'anomenat *desarrollismo* que sacsejava l'Espanya dels anys seixanta. No es mirava prim, calia construir compulsivament habitatge nou com a mesura més eficaç per transmetre la sensació que el país avançava, inexorable, cap a un nou temps. Com si això volgués dir que el règim polític –el franquisme a punt d'entrar en el Tardofranquisme– estigués amatent a vents de canvi i de renovació, de modernitat. Les onades migratòries arribaven a Catalunya des del sud de la Península i s'instal·laven al cinturó de Barcelona. Però el centre de la ciutat calia també habilitar-lo, colonitzar-lo,

modernitzar-lo, en el sentit més pervers i esbiaixat de la paraula. Qui ho tenia claríssim era Josep Maria de Porcioles, l'alcalde. Va permetre, per exemple, que els edificis de l'Eixample creïessin cap amunt amb les famoses i fèrides “remuntes” –l'edificació d'un o dos pisos extrems–, que afegien àtics i sobreàtics a edificis de quatre plantes. Edificis que, amb el pas dels anys, han acusat el pes afegit i s'han vist abocats a obligades costoses rehabilitacions que sense remunta no haurien calgut. I arribem al moll de l'os: va permetre –bé, de fet, va facilitar i promoure– l'enderrocament de joies arquitectòniques barcelonines abocat a la febre constructora abans descrita. ¿El seu soci preferent de malifetes? Núñez, esclar, al capdavant de Núñez i Navarro, l'empresa que treballava colze a colze amb la seva esposa, que es va inventar la manera de reformar els xamfrans del Pla Cerdà de forma i manera que les habitacions deixessin de ser triangulars i passessin a ser quadrades. Llaminera troballa que va accelerar molts processos de compravenda. I així es van esdevenir moltes demolicions de patrimoni arquitectònic no tan sols no protegit, sinó menyspreat sistemàticament per

l'Ajuntament. D'il·legalitat nuñista, cap, és cert. Porcioles li va posar una autopista amb catifa vermella incorporada.

PETICIONS IGNOREDES

La cantonada del carrer de Còrsega amb Balmes era patrimoni de la Casa Trinxet des que es va construir el 1904 com a encàrrec de l'empresari tèxtil Avel·lí Trinxet a Josep Puig i Cadafalch. El pintor Joaquim Mir –nebot de Trinxet–, l'escultor Josep Llimona, el decorador Gaspar Homar i el ceramista Sebastià Ribó van deixar-hi també la seva fabulosa empremta amb els seus frescos, motlures i acabats diversos. Res va importar quan a mitjans de 1966 l'edifici va entrar en perill de mort. L'Ajuntament no va atendre les peticions de clemència de la societat civil i una bona nòmina d'artistes intel·lectuals que, amb una carta a *La Vanguardia* el 23 de març de 1966, demanaven al consistori que comprés la casa i la salvés així de la demolició. Entre els signants, Antoni Tàpies, Joan Josep Tharrats, Alexandre Cirici Pellicer, Oriol Bohigas, Sebastià Gasch, Martí de Riquer, Gustau Gili i Frederic Marés. No va donar resultat. Després d'uns mesos al corredor de la mort, un any després se n'iniciava la demolició. Es va poder salvar el mobiliari. Però no els frescos de Mir. Uns mesos després, Núñez i Navarro podia inaugurar el flamant edifici d'habitatges i oficines Núñez-Corçega.

La Fina resideix avui en una residència, però va viure cinquanta anys al seu pis del carrer París amb Enric Granados. A dues illes hi havia la Casa Trinxet. La recorda molt bé. La seva mare l'enviava a comprar sovint al colmado Xammar de Còrsega amb rambla de Catalunya i passava gairebé cada dia per davant de l'edifici de Puig i Cadafalch. “Era una casa preciosa, part del nostre paisatge quotidià. Amb el temps penses que potser els veïns no li donàvem el valor que de veritat tenia, i no recordo si hi va haver gaire mobilització veïnal per salvar-la”. En canvi, val la pena recordar que la mobilització cívica va ser fonamental per salvar la també extraordinària Casa Golferichs (a la Gran Via, 491) de les urpes voraces de Núñez i Navarro. Les màquines ja havien començat a destrossar-ne l'interior. Per sort, la façana, la joia de la corona, es va poder salvar, i allà continua avui. Un miracle a la Barcelona del rei de les cantonades. ●